

Slovenské ZVESTI

Informácie o aktivitách slovenskej komunity v Melbourne

Ročník VIII

Číslo 2/2019

Vydáva ASAV, PO Box 263, Kew

www.asav.org.au

Rusty Koval'	1, 2
Matej Bel	3
O živote bez odpadu	4, 5
Slováci v Melbourne	6
Playgroups v Melbourne	7
Slovenská detská beseda	8
Zo stola ASAV	9
Rozlúčka s Dagmar	10
Oznamy a inzercia	11

RUSTY KOVAL'

VRACIAME KOMUNITE, ČO NÁM BOLO POŽIČANÉ

V dnešnom profile z komunity priblížime život mladého rodáka z Prešova, Rastu Koval'a, ktorý do Austrálie prišiel pred ôsmimi rokmi. Za taký krátky čas stihol vybudovať úspešný biznis. Rasto nám prezradí, čo je jeho najväčšou vášňou.

Prečo si sa rozhodol prísť do Austrálie a prečo práve do Melbourne?

Už ako malý chlapec som cítil, že Slovensko nebude jedinou krajinou môjho života. Túžba cestovať vo mne rástla pri pozieraní dokumentárnych seriálov o cudzích krajinách. Prianie spoznávať nové miesta živilo aj to, že naša rodina nechodila na zahraničné dovolenky. Spoznávali sme len okolie môjho rodného mesta – Prešova.

Počas vysokej školy som navštívil Ameriku a po škole som strávil štyri mesiace v Anglicku. Hoci som sa na dva roky vrátil naspäť na Slovensko, moje túlavé topánky ma ťahali niekam inam. Rozhodnutie padlo na teplú a slnečnú Austráliu, ktorú som uprednostnil pred studenou Kanadou (úsmev).

Aké boli tvoje začiatky v Austrálii?

Moja predstava o teplej a slnečnej Austrálii sa rozplynula hneď po vystúpení z lietadla v jeden 'krásny' septembrový večer. Začiatky boli asi ako väčšiny Slovákov, ktorí prišli do Austrálie ako študenti. Práca v reštaurácii, zdokonaľovanie sa v angličtine a veľa chleba s maslom a lekvárom, pizza z reštaurácie zadarmo.

Neskôr som študoval TAFE kurz na univerzite Swinburne s cieľom získať v Austrálii trvalý pobyt. Nakoľko na Slovensku som ukončil štúdium strojného inžinierstva, toto bola najschodnejšia cesta. Po kurze som dostal prácu vo svojom odbore pre japonskú firmu Asahi, ktorá je známa hlavne pivom.

Bola výborne ohodnotená, no vnútorne ma nenapĺňala. Som typ človeka, ktorého začne rýchlo nudiť monotónna práca, a mojím snom bolo pracovať vo vlastnej firme a cestovať.

V tých rokoch som spoznal množstvo super ľudí. Na jednej párty som sa rozprával so študentom z Čile. Bol tu omnoho kratšie ako ja, a už mal rozbehnutý vlastný biznis so sťahovaním. Naš rozhovor vo mne prebudil driemajúcu túžbu o vlastnej firme.

Povedal som si, keď môže on, môžem aj ja. So sťahovaním som nemal skúsenosti. Oslovil som kamaráta Maťa, o ktorom som vedel, že pracuje v sťahovacej firme. On mi vysvetlil, ako to funguje, a priznal sa, že by sa tiež rád pustil do podnikania. Jeho znalosti v oblasti sťahovania boli pre nás kľúčové.

NESKORÁ JESEŇ

Po prstoch sa kradne dáždik^o tichý.
Súka nebo tenké plavidlá.
Vyzlečená vetrom z dávnej pýchy,
ošumela jeseň márnivá.
Do kalúz jak vetvý popol leta
zosypala listy hrdých krás.
O päst' vrškov hlavou podopretá,

MILAN RÚFUS

trpezlivo čaká na svoj čas.
Hotová tú slávu chvíľou každou
oželieť jak ľúbosť nevernú. Chriplym
hlasom padajúcich svojich dažďov,
pesničku si spievať večernú!
A na lúke na zhorených trávach,
zahulákal kaviek čierny zbor.

Sedí hmla jak sliepka popolavá
na krdlíku učupených hôr.
Mokrou dľaňou hladiac pusté brehy,
z polospánku riečka hovorí:
Sniežik príď. A plný múdrej nehy
zakry stud tej nahej pokory.

Easy Peasy Removals, prezrad' nám viac...

Od nášho stretnutia ubehli dva mesiace. Po prvotnom emočnom ošiale sme začali plánovať našu spoločnú firmu. Kúpili sme nákladné auto, urobili webovú stránku, začali inzerovať a po ďalších dvoch mesiacoch sme mali prvú oficiálnu zákazku. Postupne sme mali čoraz viac a viac práce. Preto sme sa obaja rozhodli opustiť naše vtedajšie pracovné pozície a začali sa venovať firme naplno. Do roka sme kúpili ďalšie, väčšie auto. Počas tohto obdobia sme začali naberat' prvých zamestnancov, hlavne Slovákov a Čechov.

Prečo práve Slováci a Česi?

Aj Maťo a aj ja sme začali v Austrálii od nuly. Vieme, aké je to ťažké, preto sa snažíme krajanom pomôcť. Vraciame komunite to, čo nám bolo požičané. Svoje zohráva taktiež kultúrna príbuznosť a pracovná morálka. Je skutočne pravda, že kvalitou práce a spoľahlivosťou sú Česi a Slováci na veľmi dobrej úrovni.

Sleduješ dianie na Slovensku? Videli sme ťa zapojiť sa do pochodov za slušné Slovensko.

Napriek dobe strávenej mimo Slovenska stále aktívne sledujem politické a spoločenské dianie doma. Vražda novinára k tomu prispela ešte viac. Myslím si, že Slovensko stále platí daň za štyridsať

rokov komunizmu. Veľmi často sa nechávame ovplyvniť informáciami, ktoré si nevieme ani overiť.

To nahráva rôznym populistom, ktorých moc narastá. Aspoň svojou troškou sa snažím prispieť k tomu, aby ľudia v mojom okolí takí neboli.

Okrem politickej scény sledujem aj športovú. Som vždy hrdý na našich, ak zaznamenajú nejaký úspech. Ak reprezentujú našu malú krajinu v pozitívnom svetle. Aj napriek ich prípadným neúspechom som vždy verným fanúšikom a nerobí mi problém privstať si a podporiť našich napríklad momentálne v hokeji.

Vieme o tebe, že máš záľubu v cestovaní. Povedz nám viac o svojich cestovateľských zážitkoch.

Nikdy som nebol na klasickej slovenskej dovolenke v Chorvátsku, či Grécku pri mori. Nebol som ani na tej klasickej austrálskej dovolenke na Bali (smiech). Veď ak by som na tej osudovej párty nestretol toho chalana z Čile, bol by som podnikol cestu okolo sveta. Už som ju mal v štádiu priprav.

Napriek tomu je cestovanie moja najväčšia vášeň. Začala vo mne rásť od mala. Zemepis bol môj najobľúbenejší predmet. Táto vášeň začala naberat' reálne kontúry počas pobytu v Austrálii. Tu som získal finančné prostriedky na cestovanie, po akom som vždy túžil. Spoznávanie iných kultúr s prvkami dobrodružstva a adrenalínu a zaznamenávanie ich fotoaparátom.

Čiže Ázia, Latinská Amerika a Afrika.

Áziu mám relatívne slušne prejdenú. K splneniu snov mi chýba ešte Severná Kórea a šesť štátov - Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan a Afganistan. Potom sa môžem vrhnúť na Latinskú Ameriku a Afriku.

Môj najväčší cestovateľský zážitok bolo deväť dní s mongolskými kočovnými pastiermi v provincii Bulgan a v púšti Gobi. Pobyt s týmito jednoduchými ľuďmi, ktorí okrem stáda oviec, kôz, tiav, koní, stanov, áut a motoriek nevlástnia nič. Takýto pobyt by som odporúčal každému ako terapiu, na únik zo sveta materializmu a zhonu. Vopred varujem, že to nie je nič pre ľudí s citlivým žalúdkom.

Na záver nám priblíž tvoje plány do budúcnosti.

Priorita číslo jedna je etablovať firmu na trhu, rozšíriť ponuku služieb o skladové priestory a inštalácie nábytku. Ďalším krokom by mohol byť biznis súvisiaci s transportom a logistikou. V skratke je mojim cieľom vytvoriť si pasívny zdroj príjmov tak, aby som mohol zarabať aj počas objavovania nových miest vo svete.

Čo sa týka rodiny, tak niekedy v budúcnosti určite, ale asi nie v Austrálii. To je ale téma na ďalší rozhovor.

text: Patrik Polcer

Veľká ozdoba Uhorska

MATEJ BEL

Toto zvučné meno nám okamžite vnukne predstavu o vzdelávaní, keďže jeho meno nosí aj známa univerzita na strednom Slovensku so sídlom v Banskej Bystrici. Bel nebol len učiteľ, pedagóg či vychovávateľ. Venoval sa i prekladateľskej činnosti, žurnalistike, písal učebnice, teologickú literatúru ako aj historicko-geografické publikácie. Bol ekonómom, historikom a ako jazykovedec ovládal viacero jazykov. Preto ho právom neraz nazvali „Magnum decus Hungariae“ t. j. „Veľká ozdoba Uhorska“. Bol aktívnym členom spoločností ako Akadémie der Wissenschaften v Berlíne, Royal Society v Londýne, Societas Latina v Jene a Societas incognitorum v Olomouci.

Matej Bel sa narodil v Očovej, vo Zvolenskej župe 24. marca 1684 ako syn Mateja zvaného Funtík a Alžbety rodenej Česnekovej. Jednoduché pomery nevoľníckej rodiny, z ktorej vyšiel, ako aj slabý zdravotný stav mu nedávali veľké šance urobiť „dieru do sveta“. Avšak v jeho životnom príbehu sa usilovnosťou nemožné uskutočnilo.

Vzdelávať sa začal na nižších školách na Slovensku. Stredoškolské vzdelávanie úspešne ukončil v roku 1704 na Evanjelickom gymnáziu v Banskej Bystrici. V tom istom roku odchádza na univerzitu v Halle finančne podporovaný štipendiom od evanjelickej cirkvi. Základ jeho štúdia tvorila filozofická a teologická fakulta. Okrem toho sa vzdelával aj na eklectickej, právnickej a lekárskej fakulte. Na základe dobrých odporúčaní sa dostáva pod krídla jedného zo zakladateľov univerzity Augusta Hermanna Franckeho. Vplyv tohto výnimočného človeka pozitívne poznačil aj mladého Bela.

Po ukončení štúdií sa Bel vracia do svojho obľúbeného mesta, Banskej Bystrice. O nej sa vo svojich Notíciách vyjadril: „Zaživa v Bystrici a po smrti v nebi.“ Začína tu pôsobiť ako prorektor miestneho gymnázia. Ešte v tom istom roku sa stal riadnym kazateľom pri špitálskom kostole sv. Alžbety. Pobyt Mateja Bela v Banskej Bystrici bol rušný. Okrem toho, že sa

oženil so Zuzanou Hermannovou, čo do jeho života prinieslo svetlo a teplo, musel čeliť aj krivému obvineniu, keď do mesta vtiahli cisárske jednotky. Dôvodom bola účasť Mateja Bela v stavovskom povstaní uhorskej šľachty proti Habsburgovcom. Bel sa do povstania pod vedením Františka II. Rákocziho aktívne zapojil, pretože protestantom umožňovalo získať náboženské slobody. V januári 1709 ho cisársky generál Heister odsúdil na smrť ako buriča, no napokon Bela amnestovali.

Počas pôsobenia v banskobystrickej škole Bel venoval pozornosť výučbe mnohých predmetov, z ktorých značnú časť sám vyučoval. Banskobystrické gymnázium pod Belovým vplyvom významne zvýšilo svoju úroveň, čím narástol aj záujem o tento vzdelávací inštitút. Avšak nepriaznivé podmienky a intrigy v Banskej Bystrici priviedli Bela k tomu, že v marci 1714 prijal pozvanie Bratislavčanov za rektora tamojšej evanjelickej školy.

Belov hlavný prínos v oblasti školstva spočíva v reforme a pokrokovej modernizácii spomínaných škôl. Zavádzal vyučovanie neklasických predmetov. Pod jeho vedením sa úroveň škôl pozdvihla. Viedol ich v hallskom duchu rešpektujúc domáce podmienky a potreby. Belovým hlavným cieľom bolo v

škole vychovať silné kresťanské osobnosti. Vzdelávanie a získavanie vedomostí kládol až na druhé miesto – v tom duchu aj vyučoval. Odkaz Mateja Bela ako pedagóga je upozornením na filozofické a náboženské východiská pedagogiky.

Najdôležitejším Belovým vedeckým dielom sú Notitia Hungariae novae historico-geographica. Predstavujú epochálne dielo, ktoré vzišlo z Belovho vedeckého projektu, z jeho vlastivednej koncepcie výskumu súvekeho Uhorska, ako i z jeho organizačných tímových aktivít. Metódy vedeckej práce, ktoré používal pri Notíciách, boli veľmi moderné a používajú sa dodnes. Matej Bel ako prvý v roku 1721 začal v Uhorsku vydávať noviny Nova Posoniensia. Vedecká činnosť mu otvorila dvere až na Cisársky dvor, kde bol viackrát prijatý. Cisár Karol VI. ho povýšil do šľachtického stavu a vymenoval za dvorného historiografa. Pápež Klement XII. Bela vyznamenal pamätnou medailou so zlatou reťazou.

Prezhoršujúci sa zdravotný stav odišiel Matej Bel v roku 1748 do dôchodku. Liečil sa v kúpeľoch Altenburg v Rakúsku. Životná dráha polyhistora sa uzavrela 31. augusta 1749, keď vo veku 65 rokov zomrel. Pochovaný bol v Bratislave za Michalskou bránou

*Ždroj: Evelína Trubianska
Spracoval: Lukáš Pajank*

PATRÍCIA KRAUSOVÁ —O ŽIVOTE BEZ ODPADU

Životný štýl „Zero waste“, teda bez odpadu, nie je len nový trend. Okrem nakupovania v bezobalových organických obchodoch, na trhoviskách, či v second handoch prináša silnú dávku trpezlivosti a postupnej zmeny myslenia až po minimalizovanie hmotných vecí, ktorými sa veľakrát zbytočne obklopujeme. Svoj životný štýl nám predstavila mladá, cielavedomá a veľmi inšpiratívna Patrícia Krausová.

Ako by si v skratke opísala svoj život bez odpadu?

Všade si v ruksaku alebo v plátenej taške nosím fľašu na vodu, hrnček na kávu, bambusový príbor a bavlnenú vreckovku. Nehrozí mi nikdy, že by som v prípade smädu, či hladu potrebovala nejaké jednorazové plasty.

Veľa nenakupujem oblečenie a iné veci. Ak niečo potrebujem, snažím sa zohnať prioritne použité veci v op-shopoch. V Austrálii je ponuka naozaj široká a pestrá. Nepoužívam veľa kozmetiky.

Niečo si vyrábam sama a časť si kupujem od miestnej výrobkyne zo Sydney. Vyrábajú ručne z prírodných bio ingrediencií a balí ju do vratných sklenených obalov. Navyše tak pri vrátení prázdnych obalov dostanem zľavu na ďalší nákup. Keď samaniečopokazí, nevyhadzujem a nekupujem hneď nové. Snažím sa to opraviť. Mám už asi tri roky ten istý mobil, čo je v dnešnej dobe rarita.

Na pranie a sušenie bielizne sa z pohľadu ekológie často zabúda. Čítam teraz hrubú knihu o udržateľnom životnom štýle. Píšu tu, že praním a sušením, resp. nepraním a nesušením, možno pozitívne ovplyvniť životné prostredie viac ako recykláciou. Bola to pre mňa šokujúca informácia.

Už predtým som sa snažila prať čo najmenej a sušičku vôbec nepoužívať. Moje sušenie na šnúre sa

často končí úsmevne. Keď sme ešte nemali štipce, tak mi vietor bielizeň dvakrát rozfúkal po záhrade a dvakrát mi komplet zmokla. Napriek tomu sušičku stále nepoužívam!

Čo ťa inšpiruje k bezodpadovému spôsobu života?

Hlavnou motiváciou by mal byť kritický stav, v akom sa nachádza naša planéta. Konkrétne sa snažím zo svojho života eliminovať nebezpečné chemikálie, či už v jedle, alebo v kozmetických a čistiacich prostriedkoch.

Žijem teda oveľa zdravšie. Pri bežných kozmetických a čistiacich prostriedkoch obyčajný človek v zozname ingrediencií nerozumie ani slovu. Ja pri svojich výrobkoch poznám zloženie dokonale. Možno povedať, že v podstate je všetko jedlé. Ďalšou výhodou zero waste je, že sa stanete tak trochu minimalistom, oveľa ľahšie sa udržiava poriadok, balí sa na výlety, alebo sa aj sťahuje.

Nemusím každé ráno stáť polhodinu pred skriňou a rozmýšľať, čo si z toho obrovského množstva oblecť. Človek sa cíti ľahší a spokojnejší, čím menej má materiálnych vecí, o ktoré sa musí starať, čistiť ich, udržiavať, opravovať atď.

Ako začať?

Zaobstaráť si kompostér a začať kompostovať. Nakupovať natrhochav bezobalových obchodoch. Zamyslieť sa nad tým, koľko toho skutočne k spokojnosti potrebujeme, a čo sa stane so všetkým vyprodukovaným odpadom. Pozrieť si dokumentárne filmy ako napríklad Home, Before the flood, The story of stuff, Blue a iné.

Začať najjednoduchším: zaobstaráť si plátennú tašku, fľašu na vodu a hrnček na kávu, ktoré budem poctivo všade nosiť. Neskôr môžem pridať bambusový príbor či bavlnenú vreckovku. A začať svoje nákupy lepšie plánovať.

Ešte jedno odporúčanie by som čitateľom dala, hoci priamo nesúvisí so zero waste, ale hlboko s udržateľnosťou vo všeobecnosti: zredukovať spotrebu mäsa. Nemusia sa všetci hneď stať vegánmi, ale myslím si, že ľudia si zvykli na priveľký luxus. Keď spotrebu mäsa trochu okrešeme, bude zdravšia nielen planéta, ale aj ľudia.

Kde a koho treba tieto veci učiť?

Povedala by som, že mladú generáciu, teda deti a tínedžerov. Povinne by som zaviedla do všetkých škôl environmentálnu výchovu, učila ich praktické veci a snažila sa v nich od útleho veku budovať povedomie o ekológii a udržateľnosti.

V júli 2018 prednášala v Melbourne Bea Johnson, Francúzka z USA, predstaviteľka Zero Waste. Podel sa s nami so zážitkami zo stretnutia s „Queen of Zero Waste“.

Na jej prednáške som bola prvýkrát v Bratislave v apríli 2017. Stretnúť sa s niekým, koho som len prednedávnom začala považovať za

vzor a inšpiráciu, bol nepochybne zážitok. Jej prednáška bola navyše veľmi vtipná. Po prednáške bola autogramiáda jej kníh. Vystála som si rad a „ospravedlnila sa“, že podpis žiaľ nechcem, pretože jej knihu mám požičanú z knižnice.

Bea zavtipkovala, že to je škoda, pretože do knihy z knižnice sa ešte nepodpisovala. Položila som jej otázku súvisiacu s prednáškou a prešli sme do milého krátkeho rozhovoru. Bea na mňa zapôsobila ako rózna, ale múdra žena.

Určite máš aj ty v živote prehešky. Bez akých vecí v obale sa nezaobídeš?

Samozrejme, je toho viac, ale väčšinou sú balené v skle alebo v kove, prípadne v papieri. Napríklad taká kyslá kapusta, či kyslé uhorky, paradajkový pretlak alebo kokosové mlieko, občas nejaký jogurt alebo syr, horčica. Rada by som si väčšinu tých potravín vyrábala, pretože sa to samozrejme dá aj v domácich podmienkach, len momentálne na to nemám ani čas, ani prostriedky. Zopár kozmetických výrobkov mám tiež v skle.

Aké sú tvoje plány po návrate z Austrálie?

Chcem ísť znova študovať – ako inak – environmentálne inžinierstvo alebo ekológiu. Hoci už mám inžiniersky titul z financií a z daňovníctva a cítim sa trochu stará na návrat do školy, hovorím si, že lepšie neskoro, ako nikdy. Nezáleží mi až tak na tom, koľko budem zarábať, pretože na moje skromné minimalistické živobytie aj tak netreba veľa, no chcem hlavne robiť niečo, čo ma baví, čo považujem za zmysluplné a čím môžem prospieť svetu a prírode.

text: Majka Skubanová

RECEPT:

Najlepšia štrúdľa

INGREDIENCIE

350 g hladká múka
1 vajce
štipka soli
1/2 ks cibuľa
1 kus kyslá smotana
50 g bravčová masť/maslo
80 g hladká múka

Plnka

160 g mak mletý
0,15 l mlieko polotučné 1,5%
1 kus cukor vanilkový
4 PL cukor práškový
1 ČL škorica mletá

Príprava cesta

Spracujeme 350 g hladkej múky, štipku soli, vajce a kyslú smotanu na cesto a odložíme na chvíľu do chladničky. Z bravčovej masti a 80 g hladkej múky urobíme svetlú zápražku a necháme ju mierne vychladnúť. Odpočnuté cesto rozvalkáme a rozotrieme naň zápražku. Natreté cesto stočíme ako roládu a rozkrojíme na 5 častí. Postupne každú časť rozvalkáme čo najtenšie, podľa chuti potrieme plnkou a zvinieme. Vrch môžeme potrieť vajcom a upečieme.

Príprava plnky

Mletý mak sparíme (zalejeme) horúcim mliekom, pridáme vanilkový cukor, práškový cukor, škoricu a premiešame.

SLOVÁCI V MELBOURNE

Veľkonočný piknik

Veľkonočný piknik v Ruffey Lake park prilákal našich najmladších, ale aj našich seniorov. Okrem tradičných pečených klobás, výborných domácich koláčov, šibačov a polievačov, zlatým klincom bola tombola s jednou cenou – veľkonočný baránok..

Cena bola darovaná Dinou Váňovou. Ďakujeme.

ľudia na pikniku

šťastní výhercovia tomboly

Migračný program Austrálie

V spolupráci zo Sokol Melbourne, Dom Čechov a Slovákov, sme pripravili prezentáciu o súčasnom migračnom programe Austrálie.

Bábkové predstavenie

V Sokole Melbourne sme sa 28.4.2019 zúčastnili bábkového predstavenia Bajaja, v prevedení profesionálnych bábkoherečiek Anyi a Verky. Prijemné popoludnie pre deti aj dospelých.

Ďakujeme

bábkové divadlo - s Anyou

stavanie mája - srdce školy

Stavanie Mája

Spoločná akcia českých a slovenských spolkov. Úspešná, ako každý rok.

Srdečná vďaka VodaFestu za usporiadanie.

stavanie Mája - už ho dvíhajú

stavanie Mája - už stojí

ČESKÉ A SLOVENSKÉ „PLAYGROUPS“ V MELBOURNE

Czech and Slovak Playgroup Melbourne

Slovenské zvesti zavítali do Českej a slovenskej playgroup v Alphingtone, aby sme sa dozvedeli viac o ich aktivitách.

Skupinu založili pred siedmimi rokmi známe aktivistky Lucka Skaife a Katka Tomka v komunitnom centre v Alphingtone. Centrum má výbornú polohu, nachádza sa priamo oproti vlakovej stanici Alphington. Neďaleko sa každú nedeľu doobeda koná jeden z najznámejších organických trhov v Melbourne.

Účastníčky sa schádzajú počas školského roka vždy v nedeľu o 10:30. Stretnutia trvajú podľa počasia a záujmu do 13:00, alebo dlhšie. Deti aj mamičky strávia príjemný deň výmenou skúseností, voľnou hrou, alebo spevom. Spolu sa naobedujú a poobede, ak im praje počasie, sa vyberú do blízkeho parku.

Je to príležitosť pre nové a novopríchodzie mamičky s ich deťmi nájsť si nových kamarátov.

Skupiny môžete kontaktovať na ich facebookových stránkach:

FB/ Czech&Slovak Playgroup Melbourne
FB/ Czech Playgroup Melbourne

Czech Playgroup Melbourne

Ďalšia playgroup pre české a slovenské deti sa nachádza na druhej strane Melbourne v St. Kilda East.

V tejto časti Melbourne žije pomerne koncentrovaná európska komunita. Rodiny sa stretávajú každý piatok od 10:00 do 13:00 v Alma Road Neighbourhood House, 200 Alma Road St. Kilda East.

Playgroup je určená po česky a slovensky hovoriacim rodinám. Pre deti je pripravený program naplnený spevom, čítaním knižiek, výtvarnými aktivitami a samozrejme voľnými hrami.

Rodičia sa môžu porozprávať pri káve, alebo čaji, deti spoločne desiatujú. Všetci sú vítaní.

MILAN LASICA Vybrané slová

Dívam sa z okna našej triedy
vonku zas kvitnú agáty
a ja sa cítim ako vtedy
keď som bol chlapec strapatý

Spomienky vo mne tíško driemu
iste to dobre poznáte
mám presne takú istú trému
ako pri prvom diktáte

Keď smilné víly vili vence
vojaci pevnosť dobyli
na lúke pásli detúrence
gazdove bujně kobyly

Jano sa vozil na bicykli
psy zlostne vyli na mesiac
kým si naň trochu nenavykli
a hrúbok bolo čoraz viac

Sýty syn sype sypké syry
a v tom mu z hrnca vykypí
výrovi v hlave víchor víri
pytliak má v pysku polypy

Tri mladé chichotavé sysle
chystali útok na sýpky
raz-dva však bolo po úmysle
keď jeden chytil osýpky

V hlave mi víria ypsilony
od ktorých život závisí
a na chodbe zas zvonec zvoní
celkom tak ako kedysi

Pustá je naša stará trieda
odzvonilo už detským hrám
nemožno vrátiť čo sa nedá
a tak dnes iba spomínam

Na vílu ktorá vence vije
a iné vďačné témy
z tej zabudnutej poézie –
a trochu clivo je mi

ČO ROBÍME V SDB?

Blahoželanie ku dňu detí

V každom z nás je krásne dieťa a to dieťa povedie ťa do krajiny snov kde je život hrou darujme si v tento deň s láskou aspoň jeden sen.

Stavanie mája

Školský rok pokračuje v druhom štvrťroku podľa učebných plánov. Deti pripravili, pod vedením Danky a Andrejky, pekný program na Stavanie mája na Šumave.

Den matiek v Slovenskej detskej besede

Pre všetky mamičky deti vyrobili za pomoci našich učiteliek i krásne pozdravy. Pri výrobe použili rôzne techniky. Nakoniec sa naučili novú pesničku „Pre teba mamička“ za pomoci hudobného doprovodu na gitarách - Eli a Lucas. Atraktivnosť karioke box, ktorú si mali možnosť vyskúšať všetky deti, spestrila oslavu.

ZO STOLA VÝBORU

V sobotu 27. apríla 2019 sme sa stretli na pravidelnej schôdzi výboru.

Na schôdzi sa zúčastnilo šesť členov výboru. Účasť na schôdzach je napriek vzdialenostiam a rôznym povinnostiam chvályhodná. Sme dobrý tím rôzneho veku a rôznych darov.

Najmladší člen má 25 rokov a najstarší je takmer 77-ročný. Prihlášky nových schválených členov výboru sa budú prerokúvať na budúcej schôdzi.

- **Schválili sme** ročný príspevok ZASV slovenskej škole SDB
- **Prehodnotili** dotácie ÚSŽZ zo SR a tiež podporu DET (Department of Education and Training)
- **Prerokovali sme** prípravu oslavy Dňa zahraničných Slovákov v Sokole a prezentáciu súčasného migračného programu, rovnako v Sokole.

Viete že...

Slovenskije národňje novini, prvé slovenské politické noviny písané v štúrovskej slovenčine, vydával od 1. augusta 1845 do 9. júna 1848 kodifikátor spisovnej slovenčiny Ľudovít Štúr.

POĎAKOVANIA

- **Miriam Fletcher.** Miriam pripravuje v ostatných rokoch všetky prihlášky na dotácie zo Slovenska, aj od vlády štátu Viktória.
- **Lukášovi Pajánkovi** vďaka ktorému sme začali používať elektronické bankové prevody, čo nám uľahčí najmä odmeny pre učiteľov. Používanie tohto spôsobu platieb bolo schválené výborom ZASV.
- **Ivetke Havrilovej** za dar v hodnote \$50 pre Slovenskú Detskú Besedu a sladkosti pre deti ku Medzinárodnému dňu detí.

Vyhodnotili sme Veľkonočný piknik, ktorý bol úspešný aj vďaka neplánovanej tombole. Jediná cena, krásny pečený baránok nám okrem pastvy pre oči pridala do spoločnej pokladne 79 dolárov. Dine Váňovej patrí za nápad aj upečenie veľkonočného baránka srdečná vďaka.

Združenie Austrálskych Slovákov vo Viktórii a Sokol Melbourne poriadajú prezentáciu o súčasnom migračnom programe Austrálie. Prezentácia sa uskutoční 30.mája v Sokol Melbourne, Dome Čechov a Slovákov.

Kalendár plánovaných podujatí

JANUÁR – DECEMBER 2019

6. JÚL	Deň zahraničných Slovákov a Oslava Sv.Cyrila a Metoda	17.00
25. AUGUST	Obed so seniormi a výborom ZASV	12.00
27. OKTÓBER	Piknik v Ruffey Lake Park – varíme guláš	11.00
22. – 24. NOVEMBER	Slovenská detská beseda – tábor Phillip Island	14.30
8. DECEMBER	Mikulášsky piknik – Ruffey Lake Park	11.00

Na rozlúčku s Dagmar Kubešovou

Živiálna, spoločenská, vždy ochotná pomôcť. Takto by som opisala Dagmar Kubešovou, bývalú členku výboru Združenia austrálskych Slovákov vo Viktórii, s ktorou sme sa po krátkej chorobe náhle rozlúčili na Veľký piatok 19. apríla 2019.

Dagmar sa narodila v Trenčíne 31. októbra 1943. Vyštudovala odevnú priemyslovku. Jej láska k folklóru ju zaviedla do svetoznámeho slovenského folklórneho súboru SEUK. Tu sa starala o kroje tanečníkov ako garderobierka.

Do Austrálie prišla v roku 1968 s manželom Václavom a usadili sa v Melbourne. Celý život pracovala v odevnom priemysle, nakoniec ako spolunajateľka úspešného módného butiku. Jej láska k folklóru a ku komunite ju priviedla do Združenia austrálskych Slovákov vo Viktórii.

V roku 2006 združenie pod vedením pani Terky Kráľovej pripravilo slovenskú hru Jozefa Holého „Kubo“ a o dva roky neskôr Palárikovo „Dobrodružstvo pri obžinkoch“. Tu sme mali možnosť spoznať Dagmar lepšie. Nielenže sa o naše kroje starala, pre „Obžinky“ dokonca navrhla a ušila všetky kostýmy. Bola úžasný talent a mala veľké srdce.

Vo výbore združenia boli jej pripomienky vecné, konštruktívne a mnohokrát veľmi vtípné. Naposledy sme v januári s Dagmar oslávili 70-te narodeniny našej dlhoročnej členky Vierky Kovalskej.

Dagmar nám bude veľmi chýbať. Najviac však manželovi Vaškovi, dcére Simonke s manželom a najmladšiemu členovi rodiny, vnukovi Olivierovi. Svoju Omu veľmi ľúbil.

Odpočívaj v pokoji.

NAJSTARŠIE KOSTOLY NA ÚZEMÍ DNEŠNÉHO SLOVENSKA

Medzi jedny z najstarších dokladov hmotnej kultúry na území dnešného Slovenska patria sakrálné pamiatky. Boli to stavby, ktoré súviseli s prenikaním kresťanstva na naše územie, vznikali však až vtedy, keď cirkevná správa už mala v prvých štátnych útvaroch vybudovanú požadovanú štruktúru. Naši slovanskí predkovia však boli v kontakte so západnými misionármi už od 7. - 8. storočia po Kristovi.

Architektúra týchto kostolov sa sformovala do troch základných stavebných typov - stavali sa jednolodové kostoly, trojlodové baziliky a rotundy.

kostol v Bine

freska v Dehticiach

Zdroj: *Pútnik svätovoješský 2012*

INZERCIA A OZNAMY

RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Z Bratislavy do celého sveta!

“Tu Bratislava! Vysielame pre všetkých Slovákov žijúcich v zahraničí. Prinášame vám správy, zaujímavosti, reportáže, aktuality. Denne zo Slovenska, ideme do celého sveta!

Milí priatelia, stanté sa spolutvorcami vysielania, ktoré pripravuje Radio Slovakia International. Napíšte nám o vašich podujatiach, aktivitách, ale aj o zaujímavých osobnostiach žijúcich vo vašom okolí. Na korešpondenciu od vás sa tešíme na adrese: **ingrid.slaninkova@rozhlas.sk**

Vysielanie v slovenskom jazyku si môžete naladiť každú **nedeľu večer od 19.00 do 20.00 na SBS2 FM.**

Vysielanie je možné počúvať aj na internete na stránke **www.sbs.com.au/slovak**

WEBSTRÁNKA VEĽVYSLANECTVA

www.mzv.sk/canberra je naďalej hlavnou stránkou, ktorú veľvyslanectvo aktualizuje a nachádzajú sa na nej dôležité informácie. Všetky konzulárne informácie prosím adresujte na **cons.canberra@mzv.sk**

Slovenské zvesti sú vydávané za podpory Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

**Preklady & tlmočenie
do slovenského jazyka**

Nora KOVARČIKOVÁ
nkovarcikova@gmail.com
+61 432 636 578

**NAATI akreditovaná
prekladateľka & tlmočníčka
pre slovenský jazyk**
9 Athlestone Road
3754 Doreen VIC, Austrália

**ZASV a SDB hľadajú kvalifikované
učiteľky materskej školy a prvého
stupňa základnej školy.**

INFORMÁCIE

slovaklittleschool@gmail.com

Redakčná rada: Lukáš, Janka, Patrik, Lucia a Marta

Grafická úprava – Lucia Gajdošova

Zodpovedný – Výbor ZASV

Ročník VIII.

Komunitné oznamy budú inzerované zdarma.

Dary na produkciu Slovenských Zvestí sú vítané.

1 skupina detí (2-4 roky)
1 trieda detí predškolského veku (5-7 rokov)
1 trieda detí školského veku (8-15 rokov)
Dospelí začiatovníci a pokročilí

**Slovenská
detská beseda
v Melbourne**

SLOVENSKÝ JAZYK

Výučba v školskom roku 2019 od soboty 3.2.

Hawthorn Community House
32 Henry Street, Hawthorn, VIC

Deti od 14:30 do 17:15
Dospelí od 15:30 do 17:00

Radi vás všetkých privítame a tešíme sa do videnia v škole!

V prípade záujmu nás kontaktujte na: Email: **slovaklittleschool@gmail.com**
Tel: Marta Kapustová: 0437-699690 alebo Nora Kovarčíková: 03-99955632

**ZDRUŽENIE AUSTRÁLSKÝCH SLOVÁKOV
VO VIKTÓRII**

srdečne všetkých pozýva na oslavu

DŇA ZAHRANIČNÝCH SLOVÁKOV A VIEROZVESTCOV SV. CYRILA A METODA

VÝBORNÁ VEČERA K DOSTANIU: \$20 | \$15
členovia, penzisti a študenti zľava

6 JÚL 2019 • 17.00

**SOKOL • 497 QUEENSBERRY STREET
NORTH MELBOURNE • VIC 3051**

havrila@gmail.com miriamfletcher@mail.com